

A SZENTATYA, FERENC PÁPA ÜZENETE
A XXXVIII. IFJÚSÁGI VILÁGNAPRA
2023. november 26.

„A reményben legyetek derűsek” (Róm 12,12)

Kedves Fiatalok!

Idén augusztusban több százezer kortársatokkal találkoztam, akik Lisszabonban, az Ifjúsági Világtalálkozón gyűltek össze a világ minden tájáról. A világjárvány idején, a sok bizonytalanság közepette is tápláltuk a reményt, hogy a Krisztussal és a többi fiatallal való találkozásnak ez a nagyszerű ünnepe mégis megvalósulhat. Ez a remény valóra vált és sokunknak, akik ott voltunk – engem is beleértve – minden várakozását felülmúlta! Milyen szép volt a lisszaboni találkozásunk! Egy igazi színeváltozás-élmény, a fény és az öröm fellángolása volt!

A záró szentmise végén, a „Kegyelem parkjában” (Campo da Graca) bejelentettem, hogy kontinenseken átívelő zarándoklatunk következő állomása 2027-ben a koreai Szöulban lesz. Előtte azonban még lesz egy találkozásunk: 2025-ben Rómában, az Ifjúsági Jubileum alkalmával, ahol szintén „a remény zarándokai” lesztek.

Ti, fiatalok vagytok az Egyház és a szüntelenül úton lévő emberiség örömteli reménye. Szeretnék kézen fogni benneteket és veletek együtt járni a remény útját. Szeretnék beszélni veletek örömeinkről és reményeinkről, de a szívünk és a szenvedő emberiség bánatáról és félelmeiről is (vö. *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció, 1.). A szentévre való felkészülés két évében először Szent Pál buzdításáról fogunk elmélkedni – „*A reményben legyetek derűsek*” (Róm 12,12) –, majd elmélyülünk Izajás próféta szavaiban: „*akik az Úrban bíznak, futnak, de nem fáradnak ki*” (vö. Iz 40,31).

Honnan ered ez az öröm?

„*A reményben legyetek derűsek*” (Róm 12,12) – így szól Szent Pál buzdítása ahhoz a római közösséghez, amely éppen súlyos üldöztetést él meg. Az apostol által hirdetett „derű a reménységben” valójában Krisztus húsvéti misztériumából, feltámadásának erejéből fakad. Nem emberi erőfeszítés, lelemény vagy képességek gyümölcse. Ez a derű a Krisztussal való találkozásból fakad. A keresztény öröm magától Istentől származik, annak a tudatából, hogy Ő szeret minket.

Amikor XVI. Benedek pápa a 2011-es madridi Ifjúsági Világtalálkozón szerzett tapasztalatairól elmélkedett, feltette a kérdést: „Honnan származik az öröm? Hogyan magyarázható? Bizonyára sok tényező együttműködésének köszönhető. De a döntő tényező [...] a hitből fakadó bizonyosság: hogy engem akartak. A történelemben feladatomban van. Elfogadtak, szeretnek”. Majd pontosította: „Végső soron arra van szükségünk, hogy feltétel nélkül elfogadjanak bennünket. Csak ha megbizonyosodom arról, hogy Isten elfogad engem, akkor tudom véglegesen: jó, hogy én létezem”. [...] Embernek lenni jó, még a nehéz időkben is. A hit belülről hoz örömet”. (A Római Kúriához intézett beszéd, 2011. december 22.).

Hol van az én reményem?

Az ifjúság ideje tele van reményekkel és álmokkal, amelyeket az életünket gazdagító dolgok táplálnak: a teremtés ragyogó szépsége, a kapcsolat a szeretteinkkel és a barátainkkal, a művészi és kulturális élmények, a tudományos és technológiai ismeretek, a békét, az igazságosságot és a testvériséget előmozdító kezdeményezések stb. Olyan korban élünk azonban, amikor sok ember, köztük a fiatalok számára a remény a „nagy hiány”-ként jelenik meg. Sajnos számos kortársatok szenved – megélve háborút, erőszakot, zaklatást és a nélkülözés különböző formáit – a kétségbeeséstől, a szorongástól és a depressziótól. Úgy érzik, sötét börtönbe vannak zárva, ahová nem jut be a napfény. Ennek drámai jele a fiatalok magas öngyilkossági aránya a világ számos országában. Egy ilyen környezetben hogyan lehet megtapasztalni az örömet és a reményt, amelyről Szent Pál beszél? Inkább az a veszély fenyeget, hogy a kétségbeesés kerekedik felül, hogy azt gondoljuk, értelmetlen jót tenni, mert senki sem értékeli vagy ismeri el, ahogy Jób könyvében is olvassuk: „Hol marad számomra még bármi reménység, ki leli meg – a boldogságomat?” (Jób 17,15).

Az emberi tragédiák, különösen az ártatlanok szenvedése láttán mi is, ahogyan egyes zsolnárokban is imádkozzuk, feltesszük a kérdést az Úrnak: „Miért?”. Nos, mi is része lehetünk annak a válasznak, amit Isten ezekre a helyzetekre ad. Mi, akiket Ő a saját képére és hasonlatosságára teremtett, kifejezői lehetünk az Ő szeretetének, amely örömet és reményt visz még oda is, ahol minden kilátástalannak tűnik. Eszembe jut „Az élet szép” című film főszereplője, egy fiatal apa, akinek érzékenységgel és kreativitással sikerül fia számára a zord valóságot egyfajta kalanddá és játékká változtatni, megajándékozni őt „a remény szemeivel”, megvédve a koncentrációs tábor borzalmaitól, megőrizve ártatlanságát és megakadályozva, hogy az emberi gonoszság elrabolja a jövőjét. De ez és az ehhez hasonlók nem csak kitalált történetek! Ezt sok szent élete bizonyítja, akik a legkegyetlenebb emberi gonoszság közepette is a remény tanúi voltak. Gondolhatunk Szent Maximilian Maria Kolbéra, Szent Bakhita Jozefinára vagy a hét gyermekükkel együtt boldoggá avatott házaspárra, Józef és Viktoria Ulmára.

Azt a lehetőségünket, hogy a keresztény tanúságtétel útján reményt ébreszthetünk az emberek szívében, Szent VI. Pál találóan fogalmazta meg, amikor emlékeztetett bennünket: „Íme: itt és itt él valaki keresztény vagy valamely keresztény csoport az emberek nagyobb közösségében [...] hitük egyszerűen és spontán módon kisugárzik a közéletre és olyan értékeket fogadtatnak el maguk körül, amelyek fölötté állnak a szokott értékrendnek; kisugárzik másokra reményük is, amellyel olyasmiben remélnek, amit nem lehet látni, de még csak elképzelni sem” (*Evangelii Nuntiandi* apostoli buzdítás, 21.).

A „kicsiny” remény

Charles Péguy francia költő a reményről szóló verse elején úgy beszél a három teológiai erényről – a hitről, a reményről és a szeretetről –, mint három együtt utazó nővérrel:

„A kis remény két nagy nővére között lépdél, és az ember észre sem veszi, hogy ott van.

[...]

Ő az, a kicsi, aki mindent magához vonz.

Mert a hit csak azt látja, ami van.

De ő azt látja, ami lesz.

És a szeretet csak azt szereti, ami van.

De ő azt szereti, ami lesz.

[...]

És valójában ő az, aki a másik kettőt elindítja.

És őket előre viszi.

És aki mindent elindít.”

(*A remény misztériumának kapujában*).

Én is meg vagyok győződve a reménynek erről a szerény, apró és mégis alapvető jellegéről. Próbáljatok meg elgondolkodni azon, hogyan is tudnánk remény nélkül élni? Milyenek lennének a napjaink? A remény a mindennapi élet sója.

A remény: fény, amely az éjszakában világít

A keresztény hagyomány szerint a húsvéti triduumban a nagyszombat a remény napja. Nagypéntek és húsvétvasárnap között van és mintegy átmenetet képez a tanítványok kétségbeesése és húsvéti öröme között. Az a pont, ahol megszületik a remény. Ezen a napon az Egyház teljes csendben Krisztus alvilágba való leszállásáról emlékezik meg. Ezt számos ikon jeleníti meg képi formában: ezeken az ábrázolásokon a ragyogó Krisztus leereszkedik a legmélyebb sötétségbe és átkel rajta. Pontosan így van ez: Isten cselekvése nem szorítkozik csak arra, hogy könnyörülettel nézzen a halál birodalmára vagy távolról szólítson meg minket, hanem belép alvilági tapasztalatainkba, mint a sötétségben világító és azt legyőző fény (vö. Jn 1,5). Egy dél-afrikai xhosa nyelvű vers jól leírja ezt: „Bár nincs többé remény, ezzel a verssel újra felélesztem a reményt. Feléled a reményem, mert az Úrban reménykedem. Remélem, hogy egyesülni fogunk! Maradjatok erősek a reményben, mert a jó végkifejlet közel van”.

Ha jól belegondolunk, ez adott reményt Szűz Máriának is, aki Jézus keresztje alatt is erős maradt azzal a bizonyossággal, hogy a „jó végkifejlet” közel van. Mária a remény asszonya, a remény anyja. A Golgotán „a remény ellenére is reménykedve hitt” (Róm 4,18), nem engedte, hogy elhaljon szívében a Fia által hirdetett feltámadás bizonyossága. Ő volt az, aki a nagyszombat csendjét reménységgel és szeretettel teli várakozással töltötte meg és a tanítványoknak felkínálta a bizonyosságot, hogy Jézus legyőzi a halált és nem a Gonoszé lesz az utolsó szó.

A keresztény remény nem felszínes optimizmus vagy placebo a hiszékenyeknek, hanem a szeretetben és hitben gyökerező bizonyosság arról, hogy Isten soha nem hagy

magunkra és mindig megtartja ígését: „Ha sötét völgyben járok is, nem félek a bajtól, hisz te velem vagy” (Zsolt 23,4). A keresztyén remény nem a fájdalom és a halál tagadása, hanem a feltámadt Krisztus szeretetének ünneplése, aki mindig velünk van, még akkor is, amikor távolinak tűnik. „De számunkra maga Krisztus a reménység nagy világítója és a vezető az éjszakánkban, mert Ő a »ragyogó hajnalcsillag«” (*Christus vivit* apostoli buzdítás, 33.).

Táplálni a reményt

Amikor a remény szikrája fellobban bennünk, néha fennáll a veszélye, hogy a mindennapi élet gondjai, félelmei és terhei elfojtják. Ennek a szikrának levegőre van szüksége ahhoz, hogy tovább izzon és a remény nagy tüzévé váljon. A Szentlélek szelíd fuvallata az, ami táplálja a reményt, mi pedig különböző módokon közreműködhetünk ebben.

A reményt az ima táplálja. Imádsággal tartjuk fenn és újítjuk meg a reményt. Imádsággal tartjuk izzóan a remény szikráját. „Az ima a remény első ereje. Imádkozol és a remény nő, halad előre” (Katekézis, 2020. május 20.) Imádkozni olyan, mint nagyon magasra felkapaszkodni: a földről gyakran nem látjuk a Napot, mert felhők borítják az eget, de ha a felhők fölé emelkedünk, a Nap fénye és melege beborít minket. És ebből a tapasztalatból merítjük annak bizonyosságát, hogy a Nap mindig ott van, még akkor is, amikor minden szürkének látszik.

Kedves fiatalok, amikor a félelem, a kétkedés és a szorongás sűrű köde vesz körül benneteket és már nem látjátok a Napot, akkor válasszatok az ima útját. Mert „ha már senki nem hallgat rám, Isten még mindig meghallgat” (XVI. Benedek, *Spe Salvi* enciklika, 32.). Szánjunk minden nap időt arra, hogy – a bennünket körülvevő félelmek ellenére is – megpihenjünk Istenben: „Istenben keress, lelkem, nyugalmat, segítség csak tőle jön!” (Zsolt 62,6).

A reményt mindennapi döntéseink táplálják. A reményben való örvendezésre szóló felhívás, amelyet Szent Pál a római keresztyénekhez intéz (vö. Róm 12,12), nagyon konkrét döntéseket követel meg a mindennapi életben. Ezért arra buzdítalak titeket, hogy válasszatok olyan életmódot, amelynek a remény az alapja. Hadd mondjak egy példát: úgy tűnik, hogy a közösségi médiában könnyebb megosztani a rossz híreket, mint a reményteliakat. Konkrét javaslatom van számotokra: próbáljatok meg minden nap megosztani egy reményteli hírt. Legyetek a reménység magvetői barátaitok és a körülöttetek élők életében. Mert „a remény alázatos és egy olyan erény, amelyért – mondjuk úgy – minden nap [...] meg kell dolgozni. Minden nap emlékeznünk kell arra, hogy van egy zálogunk, maga a Szentlélek, aki apróságok által munkálkodik bennünk” (Reggeli elmélkedés, 2019. október 29.).

Gyűjtsd meg a remény lámpását

Ha este elmész valahová a barátaiddal, amikor besötétedik, előveszed a telefonodat és bekapcsolod rajta a zseblámpát, hogy megvilágítsd az utat. Nagy koncerteken több ezren mozgatjátok ezeket a modern fényeket a zene ritmusára, amivel hangulatos látványt teremtetek. Éjszaka a fény új módon láttatja meg a dolgokat és még a sötétségben is a szépség egy dimenziója bontakozik ki. Így van ez a remény fényével is, amely Krisztus. Őáltala, az Ő feltámadása által életünk világosságot kap. Vele mindent új fényben látunk.

Mesélik, hogy amikor valaki felkereste Szent II. János Pált, hogy beszéljen vele egy problémáról, a pápa első kérdése általában az volt: „Hogy néz ki ez a hit fényében?”. A reménytől megvilágított látás a dolgokat más fényben tünteti fel. Ezért arra hívlak benneteket, hogy építsétek be ezt a látásmódot a mindennapi életetekbe. Az isteni reménytől átjárt keresztényeket sajátos öröm tölti el, amely belülről fakad. Kihívások és nehézségek mindig vannak és lesznek, de ha megvan bennünk a „hittel teli” reménység, akkor azzal a tudattal közeledünk hozzájuk, hogy nem ezeké az utolsó szó, és így mi magunk is a remény kis fáklyáivá válunk mások számára.

Mindannyian lehetnek ilyen fáklyák, ha hitetek konkrét formát ölt és összekapcsolódik testvéreitek életének valóságával és történetével. Gondoljunk Jézus tanítványaira, akik egy nap látták Őt egy magas hegyen csodálatos fényben tündökölni. Ha utána ott maradnak fent, akkor ez számukra csodálatos esemény lett volna, de a többi ember kimarad belőle. Le kellett jönniük. Nem szabad elmenekülnünk a világ elől, hanem szeretnünk kell a saját korunkat, amelybe Isten okkal helyezett bele minket. Csak akkor leszünk boldogok, ha megosztjuk testvéreinkkel a kegyelmet, amelyet az Úr napról napra ad nekünk.

Kedves fiatalok, ne féljétek megosztani a feltámadt Krisztus reményét és örömét mindenkivel! Őrizzétek a bennetek fellobbant szikrát, de adjátok is tovább: meglátjátok, hogy gyarapodni fog! A keresztény reményt nem tarthatjuk meg magunknak, mint egy meghitt érzést, mert mindenkihez szól. Mindenekelőtt legyetek közel azokhoz a barátaitokhoz, akik a felszínen talán mosolyognak, de a szívük sír, mert kevés a reménységük. Ne hagyjátok, hogy a közömbösség és az individualizmus megfertőzzön benneteket: maradjatok nyitottak, mint olyan csatornák, akiken át Jézus reménysége abban a környezetben, ahol éltek, áramolhat és terjedhet.

„Krisztus él. Ő a mi reményünk, és e világ legszebb fiatalsága!” (*Christus vivit* apostoli buzdítás, 1.). Alig több, mint öt éve írtam ezt nektek az ifjúsági szinódust követően. Arra kérek mindenkit, különösen azokat, akik az ifjúság szolgálatában dolgoznak, hogy vegyék újra kézbe a 2018-as záródokumentumot és a *Christus vivit* szinódus utáni apostoli buzdítást. Elérkezett az idő, hogy közösen számot vessünk és reménnyel elkötelezzük magunkat annak a felejtetetlen szinódusnak a teljes megvalósításáért.

Bízzuk egész életünket Máriára, a Remény Anyjára. Ő megtanít minket arra, hogy magunkban hordozzuk Jézust, aki örömünk és reményünk, és másoknak továbbadjuk őt. Jó utat kívánok nektek, kedves fiatalok! Megáldalak és imádságban kísérek benneteket. És ti is imádkozzatok értem!

Kelt Rómában, a Lateráni Szent Jánosban, 2023. november 9-én, a Lateráni Bazilika felszentelésének ünnepén.

FERENC